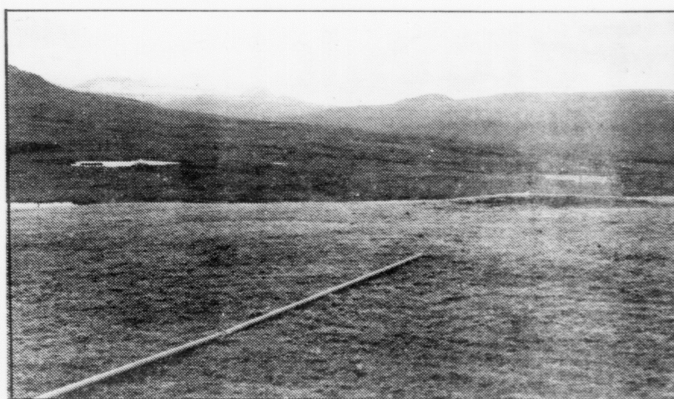

Bøurin á Hoyvíksgarði á Vatnaskørðum er helst størsti samanhangandi bøurin í Føroyum. Hann kemur at geva 25 kúfóður. Við sunnara endan á bønnum hóma vit garðin — fjós, brunnar og sethús

Venda vit okkum norðureftir, er víddin, sum kann uppdrykast stór. Hanus Vang, bóndi, metir, at bert rundan um garðin á Vatnaskørðum kunnu í alt uppdrykast eini 85 kúfóður

vit eitt felags sølu- og innflutningslið, sum fyrst seldi okkara egnu vørur, og síðani innflutti tað, sum vit ikki kláraðu, var nógv vunnið.

— Viðvíkjandi mjólkini hava vit eitt felags sølulið.

Men okkum manglar, at Mjólkvirki Búnaðarmanna fær innflutningin av mjólkavørurum í hendi. Hetta skuldi sjálvandi verið undir brúkarar-efirliti, soleiðis at brúkarin fær fulla trygd fyri, at

monopol-støðan ikki verður misbrúkt.

Mangla sláturvirki

— Fara vit í kjotið, manglar okkum kjotvirki búnaðarmanna, sum kundi tikið sær av slátri av

okkara egnu framleiðslu og innflutningi av tí neyðuga kjotinum og kjoturdráttinum. Hetta virkið skuldi liggið desentralt — á bygd — og skuldi tikið sær bæði av seyði og neytum.

— Sum nú er selja vit seyðin t. d. til einar 130 kundar. Neytakjotið skulu vit sum frægast avseta til vinir, frændir og handlar.

Hendan støðan hjá bóndum her á leið er annars rættuliga nýggj, at

teir sjálvir taka sær av øllum slakti og sølu. Bert fyri fáum árum síðani vóru heilar gongur sendar til slaktarar í Havn, og bóndin fekk eina skjóta avrokning, men hetta er dottið niðurfyri.

Møguleikin at fara frá familjubrúki til felagsbrúk má umhugsast

— Tað er náttúrligt, at vit verja og stimbra tað landbrúk, sum er í dag.

— Síðan kunnu vit koma fram til eitt veruligt virkandi sølulið.

— Kanska kunnu vit eisini koma fram til eina nýggja jarðarlóggávu, tí núverandi er umleið 45 ára gomul.

— Og fáa vit eina nýggja jarðarlóggávu, má hon vera soleiðis skipað, at almenn jørð ikki kann gerast ogn. Vit áttu heldur at vent gongdini, so ognarjørð við eigaraskifti gerst almenn jørð

Vit hava í dag eina festiskipan. Á hvørjum garði situr ein bóndi. Vit hava familjubrúk. Men Hanus Vang setir spurnartekin við, um vit ikki eisini skuldi roynt at komið inn á felagsbrúk.

— Ein komandi, nýggj jarðarlóggáva má í hvussu so er ikki forða fyri hesum, sigur Hanus.

— Hvussu kann eitt felagsbrúk skipast?

— Tað kann gerast á nógvum stigum. Taka vit hendan garðin, og taka rót í tí sum er, kundi hann breiðfótt tvær familjur, um hann varð rikin sum felagsbrúk.

— Og tað er ikki órealistiskt, flennur Hanus. Tá hesin garðurin kundi breiðfóða 20–30 fólkum fyri einum hundrað árum síðan, kundi hann breiðfótt tveimum familjum í dag, sjálvt um tíðirnar sjálvandi eru heilt øðrvísi...

— Møguleikarnir eru ótømandi. Bæði í hesum

garðinum og innan føroyskt landbrúk sum heild. Vit kundu fingið landbrúkið upp, soleiðis at vit kláraðu okkum sjálvar, uttan at tikið ognarjørðina við. Vit kundu klára okkum við almennu jørðini.

Dyrkaðu vit meira av hesum haganum upp — inn móti Sundsá — kundu vit saktans klára 200 mjólkikýr. Ikki tí, eg eri ikki sinnaður fyri so stórum idnaðarlandbrúkum. Brúkið skuldu liggið spjadd kring landið. Men møguleikin er har.

Fólk mugu fáa høvið at dyrka epli

— Hvat skulu vit gera, um vit koma í ta støðu, at innflutningurin av búnaðarvørurum støðgar?

— Politisk endamálssetningurin við landbrúkspolitikkinum má vera, at vit sum frægast mugu

klára eina innflutningskreppu.

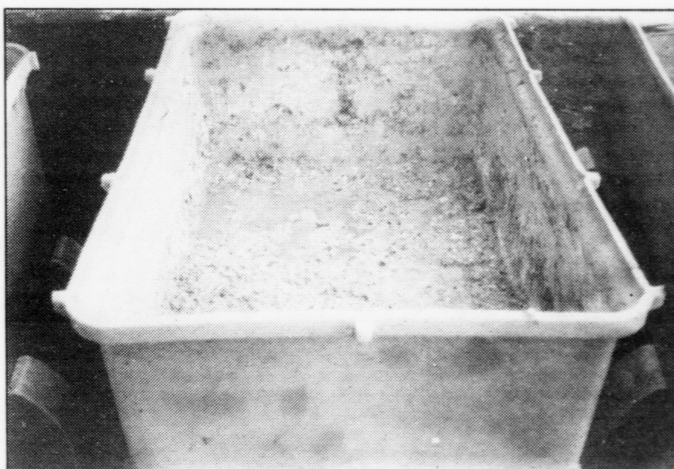
— Vit kunnu ikki dúva upp á, at politikarin loysir hendan spurningin av sær sjálvum. Tí er klókast av hvørjum einstøkum at tryggja seg og síni við at velja epli, grønmeti og røtur til húsbrúk.

— Og fyri at læra fólk at velja og kenna gleðina av at siggja mat grógva, áttu skúlarnir at fyriskipa velting við børnunum, eins og kommunan kundi gjørt tað fyri teimum vaksnu.

— Nógv øki liggja, sum eru eignað til velting. Í dag er jarðarlóggávan kanska ein kleppur fyri slíkum tiltøkum. Men tá ein nýggj jarðarlóggáva kemur, átti at verðið hugsað um henda spurningin.

Almenna jørðin má ikki fyrst fara

Um eina nýggja jarðarlóggávu sigur Hanus, at hon

Ein fiskakassi við slógv. Hanus gevur vanliga mjólkýrnum niðursúrkað slógv sum ískoyti fyri at spara kraftfóður. Hanus sigur, at kýrnar trívast væl, ja, betur um tær bert fáa súrhoyggj og kraftfóður

má fyrribyrgja, at almenn jørð altið fyrst verður brúkt til bygging og onnur endamála.

— Hetta sæst týðuliga á teimum nýggju býarskipanum, sum gjørdir eru, sigur Hanus.

— Vit áttu heldur at vent gongdini, soleiðis at ognarjørðin undir eigaraskifti verður almenn jørð.

Hetta kann gerast á ymiskan hátt. Eisini soleiðis at ongin fær størvegis tykni av hesum. Varð hetta gjørt, vistu vit, at landbrúksvinna kundi farið fram á allari jørð í Føroyum um ikki so langt áramál.

— Nevnast kann, at í londum, sum ikki liggja so fjart frá okkum — Íslandi

og Onglandi — eru skipanir, har grundøkini ikki eru ogn, men almenn jørð, sigur Hanus at enda.

Í Føroyum er um helvt av jørðini almenn og ognarjørð. Men av innan-garðsjørðini er bert umleið ein fimtingur almenn jørð. Tað er á hesum fimtinginum, at nær um øll mjólk-arframleiðslan finst.